

Cultuureducatie als hart van je onderwijs

Saskia van der Linden

Een echt aanspreekpunt. Iemand die vraagbaak is voor alle vragen op het gebied van kunst- en cultuureducatie. Manuse van alles en inspirator voor het hele team. Iemand die altijd met nieuwe leuke plannen en projecten komt. Iemand die het lokale cultuurlandschap kent, contacten heeft en op alle kunstdisciplines een goede en zinvolle activiteit weet te vinden. Waar vind je zo iemand voor jouw basisschool? Het antwoord is: Binnen je eigen team! Want sinds 2005 bestaat er een opleiding voor interne cultuurcoördinator.

Regeling

'Op 25 februari 2004 verscheen de ministeriële Regeling versterking cultuureducatie in het primair onderwijs. In die regeling worden scholen gestimuleerd om cultuureducatie een vaste plaats te geven in het curriculum. Scholing is een van de items die in de regeling worden genoemd. Wil cultuureducatie echt geïmplementeerd worden, dan is een goede infrastructuur in en om de school noodzakelijk. Om hier op een zo praktische wijze zo laagdrempelig en goed mogelijk aan tegemoet te komen is er een cursus ontwikkeld.' Zo begint het voorstel voor de cursus van Edu-Art Gelderland, Stichting Onderwijsbegeleiding Midden-Brabant en Cultuur in School Tilburg. Inmiddels zijn we twee jaar verder en wordt de cursus op diverse plaatsen in het land gegeven.

inhoudskundige, een stabiele factor binnen het (school)team die het (school)team enthousiasmeert. 'De ICC'er heeft een goede omschrijving van de taken nodig en de (school)leiding moet het noodzakelijke brede draagvlak waarborgen waarbinnen een ICC'er functioneert', zegt Joop Mols van Edu-Art Gelderland, mede-initiator en ontwikkelaar van de cursus. 'Het is niet de bedoeling dat een ICC'er een 'roepende in de woestijn' wordt. Daarom is draagvlak bij collega's belangrijk en zo'n collega moet vrijgesteld worden voor zijn taak. Dit is een kwestie van taakbeleid van de (school)leiding.' Hij kan dan permanent aandacht vragen voor cultuureducatie. Op zo'n manier krijgt cultuureducatie verankering in respectievelijk school (cultuur) en instelling (educatie).

Cultuurcoördinator

De cursus leidt op voor cultuurcoördinator op de basisschool of kunstinstelling: aanbieder van kunsteducatie. Gekozen is voor de naam ICC'er. De ICC'er is een

Inhoud

De cursus is in samenwerking met de leden van verschillende brancheorganisaties van schoolbegeleidingsdiensten, culturele instellingen en erfgoedinstellingen ontwikkeld. Als eerste in een pilotversie in Tilburg en in Gelderland uitgevoerd. Daarna zijn er door middel van train-de-trainer cursussen in heel Nederland mensen opgeleid die de cursus in naam van de brancheverenigingen mogen geven. Alhoewel de verschillende instellingen op eigen manier de cursus uitvoeren en vormgeven, is de inhoud steeds dezelfde. Het betreft, globaal, het ontwikkelen van een eigen visie op cultuureducatie, het in kaart brengen van de culturele omgeving en het ontwikkelen van een cultuurplan voor de eigen school. De inhoud van de cursus is door de initiators samengesteld maar kan op verschillende wijze en in relatie met de lokale situatie uitgevoerd worden. Een team van zo'n twaalf schrijvers plus een redactie schreven het cursusboek. De cursisten krijgen na afloop een certificaat van de brancheverenigingen.

Doelstellingen

Doelstellingen van de cursus in het kort:

- Het leveren van een structurele bijdrage aan de implementatie van cultuureducatie in het primair onderwijs om daarmee een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het kind.
- De school inzicht en vaardigheden aanreiken met behulp waarvan de school een eigen keuze kan maken voor de ontwikkeling van cultuureducatie en deze keuze kan vertalen in een eigen beleidsdocument.
- Het realiseren van nieuwe samenwerkingsverbanden tussen instellingen en scholen.
- Na het volgen van deze cursus is het nodig dat een netwerkstructuur waarin participanten elkaar ontmoeten, ontstaat.
- Het leveren van een structurele bijdrage aan het culturele veld om een fundament te leggen voor een duurzame samenwerking tussen culturele instellingen en scholen voor primair onderwijs. Hiertoe zullen vertegenwoordigers uit het culturele veld simultaan optrekken met de toekomstige ICC'ers van de scholen

Reacties

De cursus in Wijchen vond plaats op drie aansluitende dagen op het plaatselijke kasteel. Drie dagen intensief met kunst- en cultuureducatie bezig zijn. De cursus leverde onder andere deze positieve reacties op:

- *'Wat geweldig om weer eens enkele dagen geconcentreerd met een onderwerp bezig te zijn. Ik heb het gevoel een enorme stap vooruit gezet te hebben.'*
- *'Wat is het prettig om te merken dat collega's op andere scholen tegen dezelfde dingen aanlopen, waardoor je met gezamenlijke feedback tot oplossingen kunt komen.'*

Rotterdam

De SKVR in Rotterdam startte in samenwerking met de Dienst voor Kunst en Cultuur Rotterdam in het najaar van 2005 de cursus. In Rotterdam werd de cursus op 9 aansluitende woensdagmiddagen uitgevoerd. 'Er schreven wel meer leerkrachten in dan educatoren van kunstinstellingen, maar de uitwisseling was zeer positief', vertelt Eveline Mink die met haar collega Manon Michiels vanuit de SKVR de cursus begeleidde. Het cursusboek met de drie blokken werd gevolgd, maar werd lokaal ook ingevuld door kunstinstellingen bij een deel van het programma aanwezig te laten zijn en bij instellingen op bezoek te gaan. Een bezoek aan een jeugdtheatervoorstelling van 'Het Waterhuis' en een eindpresentatie in het historisch museum 'Het Schielandhuis' maakten de cursus compleet.

'Vooral het werken met het, door hen zelf gemaakte, cultuurkompas gaf veel inzicht. Iedereen was erg enthousiast al zou er meer aandacht aan subsidies en financiën gegeven kunnen worden', vertelt Eveline Mink. In het najaar van 2006 staat er weer een cursus gepland.

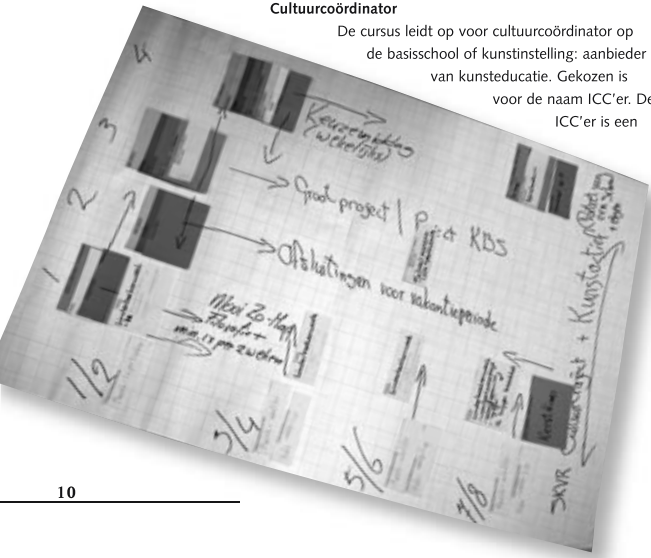
Resultaten

Uiteindelijk gaat het natuurlijk om de leerlingen. 'Wat merken leerlingen en ouders van de ICC'er?' vroeg ik Joop Mols. 'Leerlingen ervaren dat kunst- en cultuuractiviteiten niet incidenteel zijn. Geen vrijblijvende uitjes, maar dat cultuureducatie een geïntegreerd onderdeel van het onderwijs is, een manier van denken en werken. Ouders zullen merken dat hun kinderen met enthousiaste verhalen over kunst, cultuur én de onmiddellijke omgeving waar zij wonen, thuiskomen.' ■

Informatie

Voor meer informatie en de laatste stand van zaken over de cursus bij u in de buurt kunt het best de website van www.cultuurplein.nl raadplegen. Onder de rubriek PO vindt u de cursus www.cultuurplein.nl/po/nascholing/internecoördinator.

Cultuurkompas
Foto: Saskia van der Linden

Cultuuruiting van een cursist
Foto: Saskia van der Linden

